

MONUMENTNUMMER	:	A-03
ADRES	:	Waalstraat 1 Opijnen
DATUM AANWIJZING	:	19 juni 1990
BESCHERMD DOOR	:	Gemeente Neerijnen
BESCHRIJVING GEWIJZIGD	:	1 september 1995 (afgevoerd)
KADASTRAALNUMMER	:	
NAAM OBJECT	:	
OMVANG OBJECT	:	Erf met fruitpakhuis / koelhuis
HUIDIGE FUNCTIE	:	Werkplaats
OORSPRONKELIJKE FUNCTIE	:	Fruitkoelhuis
BOUWJAAR	:	1917
ARCHITECT	:	
BOUWTYPE	:	
BOUWSTIJL	:	
TUINKENMERKEN	:	
LITERATUUR / ARCHIEF	:	Informatie eigenaar (H.A. Roelofs)
OPMERKINGEN	:	Ligt vlakbij de haven van Opijnen
BESCHRIJVING	:	<p>Historie en ligging:</p> <p>Dit markante op de hoek van de Stoepstraat en de Waalstraat gelegen pand werd in 1917 als fruitpakhuis gebouwd. Het pakhuis vormt een zeldzaam voorbeeld van een voor een dergelijke functie gebouwd pakhuis in de Betuwe. Het pand is tegenwoordig in gebruik als bedrijfsruimte. Naast een sobere zakelijke bouwstijl, die zowel karakteristiek is voor de bouwtijd alsmede voor de functie van pakhuis, kenmerkt het pand zich in detailering tevens door het gebruik van met name voor 19de eeuwse karakteristieke gietijzeren ramen. Opvallend zijn, voor wat betreft dit laatste, de gietijzeren roosvensters in de topgevels. Daarnaast vallen de voor de draagconstructie in het interieur gebruikte scheepsmasten op. Het gebouw maakt gebruik van een natuurlijke koeling en ventilatie. De deuren in de kopgevels konden geopend worden zodat er een luchtstroom door het gebouw ontstond. De deuropeningen werden daarbij afgesloten door een gaasbespanning. Het met de voorgevel op de Waalstraat geörienteerde pand wordt aan de zijde van de Stoepstraat van de weg gescheiden door begroeiing bestaande uit struiken en een fraaie treurwilg (valt niet onder de bescherming).</p> <p>Plattegrond en opbouw:</p> <p>Het pand is gebouwd op een rechthoekige plattegrond en heeft twee bouwlagen onder een zadeldak gedekt met gesmoorde muldenpannen. Het gebouw is opgetrokken in baksteen, gemetseld in kruisverband. De voor- en achtergevel worden afgesloten door puntgevels met uitkragende schouders en zijn voorzien van gecementeerde geprofileerde deklijsten. De linker zijgevel wordt afgesloten door een recent opnieuw aangebrachte bakgoot op bakstenen consoles. De rechter zijgevel wordt afgesloten door een mastgoot. De vensters worden op de begane grond merendeels afgesloten door een strek en op de verdieping door een segmentboogje. De lekdorpels zijn uitgevoerd in baksteen. Zowel in de voor- en de achtergevel bevinden zich zeer grote muurankers die na oorlogsschade zijn aangebracht.</p> <p>Voorgevel:</p> <p>De voorgevel heeft een symmetrische indeling en is drie traveeën breed. De middentravee bevat op de begane grond een in meer recente tijd vergrootte ingang met dubbele vernieuwde deuren die afgesloten worden door een oorspronkelijke blinde korfboog. De verdieping bezit een door een korfboogje afgesloten muuropening met dubbele houten deuren met diagonaal geplaatste delen. In de geveltop bevindt zich een gietijzeren roosvenster. Zowel de linker- als de rechtertravee hebben op de begane grond een venster met een meerruits raam waarvoor zich dubbele houten luiken bevinden en op de verdieping een</p>

venster dat voorzien is van een getoogd gietijzeren 4-ruits raam. Ter hoogte van de verdieping en de zolderverdieping bevinden zich ijzeren muurankers. De linkertravee heeft op de verdieping over de volle verdiepingshoogte twee muurankers.

Linker zijgevel:

De zeven traveeën brede linker zijgevel heeft een symmetrische indeling en bevat in iedere travee op de begane grond een venster met een 4-ruits houten raam en op de verdieping een venster met een getoogd 4-ruits gietijzeren raam. De vensters op de begane grond waren oorspronkelijk alleen van dubbele luiken voorzien. Deze zullen in de toekomst mogelijk weer aangebracht worden. Ter hoogte van de balklaag tussen de begane grond en verdieping bevinden zich muurankers. De vierde travee heeft onder het verdiepingsvenster een nu bepleisterd paneel waarin oorspronkelijk het bouwjaar en de naam van de opdrachtgever stonden vermeld.

Achtergevel:

De indeling van deze gevel is grotendeels identiek aan die van de voorgevel en is ongewijzigd. De luiken van de vensters op de begane grond zijn niet meer aanwezig.

Rechter zijgevel:

Tegen de rechter zijgevel is in recente tijd een aanbouw aangebracht onder een lessenaarsdak. De rechter zijgevel heeft evenals de linker zijgevel in zeven traveeën. De verdiepingsvensters zijn identiek aan die van de linker zijgevel. De vensters van de begane grond zijn iets afwijkend uitgevoerd. Zo zijn de vensters in de drie linker traveeën niet recht gesloten maar getoogd en van gietijzeren ramen voorzien, de middelste travee bevat een dichtgezette deur en de vijfde en zesde travee bevatten eveneens gietijzeren ramen, de laatste travee tenslotte bevat een houten raam als in de linker zijgevel.

Interieur:

Het interieur van het pakhuis is grotendeels ongewijzigd. De begane grond bevat oa. twee, in de lengterichting van het gebouw lopende, evenwijdig aan elkaar geplaatste, uit scheepsmasten gezaagde rijen kolommen op poeren. Deze kolommen dragen scheepsmasten die op hun beurt de balken van de verdiepingvloer dragen. In de kolommen bevinden zich nog de sleuven waarin oorspronkelijk de schotten geschoven werden die de verschillende kavels scheidden. De oorspronkelijk uit IJsselsteentjes bestaande vloer gaat tegenwoordig schuil onder een betonnen vloer.

MOTIVATIE

: Het pand bezit architectuurhistorische waarde:
Omwille van de gaaf bewaarde hoofdvorm, de nagenoeg gave detaillering en het materiaalgebruik. De wijziging van de ingang in de voorgevel alsmede enige kleinere aanpassingen die in de loop der tijd hebben plaatsgevonden zijn van ondergeschikt belang;
Als een voor de gemeente Neerijnen zeldzaam bouwtype. Het pand vormt het enige voorbeeld in de gemeente van een dergelijk fruitpakhuis. Het pand betreft bovendien een voor de gehele Betuwe zeldzaam geworden bouwtype:
Als voorbeeld van de functionele en typologische ontwikkeling van de fruitopslag die voortkomt uit de voor de Betuwe kenmerkende fruitteelt.

Het pand bezit stedenbouwkundige waarde:

Als onderdeel van een historische gegroeid gebied, er is duidelijk verband tussen het pand en de historische verkaveling:
Vanwege de beeldbepalende ligging op de hoek van de Stoepstraat en de Waalstraat. Het pakhuis bevindt zich in de zichtas van de Stoepstraat, komende uit oosterlijke richting.

Het pand bezit cultuurhistorische waarde:

Omwille van zijn met een economische-historische ontwikkeling verbonden verschijningsvorm: de Betuwse fruitteelt.

VERGUNDE WIJZIGINGEN

: